

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою університету
протокол № 19 від 30 червня 2026 р.,
уведено в дію наказом ректора
від 30.06.2026 р. № 247

Богдан БУЯК

**Освітня програма підвищення кваліфікації вчителі географії,
біології та інтегрованого курсу пізнаємо природу**

«СТАЛИЙ РОЗВИТОК: ОСВІТА ТА ЕКОЛОГІЯ»

- 1. Найменування:** «Сталий розвиток: освіта та екологія».
- 2. Вид підвищення кваліфікації:** навчання за програмою підвищення кваліфікації.
- 3. Розробник:** Кузик Ігор Романович, доктор філософії (PhD), доцент кафедри геоекології та гідрології ТНПУ ім. В. Гнатюка.
- 4. Мета:** формування у педагогічних та науково-педагогічних працівників цілісної системи теоретичних знань, практичних умінь та фахових компетентностей у сфері екологічної безпеки, «зеленої» економіки та освіти для сталого розвитку (Education for Sustainable Development, ESD) для їхнього ефективного застосування у майбутній професійній діяльності, прийняття обґрунтованих рішень та активного сприяння досягненню Цілей сталого розвитку (ЦСР) ООН і України на період до 2030 року.
- 5. Напрямок:** природничі науки, математика та статистика.
- 6. Цільова аудиторія:** вчителі географії, біології, інтегрованого курсу пізнаємо природу.
- 7. Обсяг (тривалість навчання):** 30 годин (1 кредит ЄКТС).
- 8. Форма навчання:** очна, заочна, змішана, дистанційна.
- 9. Зміст.** Зміст освітньої програми спрямований на: формування цілісного уявлення про еволюцію, принципи та нормативно-правову базу концепції сталого розвитку на глобальному та національному рівнях. Зміст програми має практичну спрямованість і охоплює теоретичну, практичну (практико-

зорієнтовану) і ресурсну (методичну) складові підвищення кваліфікації педагогічних та науково-педагогічних працівників.

№	Тема	Кількість годин			
		Лекція	Практ./ лаб.	Самост. робота	Усього
1.	Тема 1. Передумови формування нової концепції поведінки людства. Ідеї Володимира Вернадського та його роль у формуванні концепції сталого розвитку. Римський клуб та прогнозування майбутнього розвитку людства.	2	–	4	6
2.	Тема 2. Стійкий розвиток: нові перспективи людства. Конференція Ріо-92. Основні принципи збалансованого (сталого) розвитку людства.	2	–	4	6
3.	Тема 3. Поняття про стійкий розвиток. Зміст поняття «стійкий розвиток» і «сталий розвиток». Цілі завдання і проблеми стійкого розвитку.	2	–	4	6
4.	Тема 4. Глобальні цілі сталого розвитку. Національна та міжнародна нормативно-правова база реалізації Концепції сталого розвитку в Україні. 17 Глобальних цілей сталого розвитку: економічний, соціальний та екологічний блоки.	2	–	4	6
5.	Тема 5. Практичні аспекти реалізації Цілей сталого розвитку в освіті та збереженні довкілля. 4 Ціль сталого розвитку – якісна освіта. Практика реалізації 6, 13 і 15 Цілей сталого розвитку в освітньому середовищі. Обмін досвідом та генерування ідей щодо реалізації Цілей сталого розвитку у шкільній та позашкільній освіті.	–	2	4	6
Усього:		8	2	20	30

Програма передбачає такі види роботи:

- онлайн/офлайн-лекції (платформа Zoom);
- онлайн/офлайн-практичне заняття (платформа Zoom);
- дискусії й опитування, робота з кейсами;
- виконання практичних завдань.

Самостійна робота включає такі види діяльності:

- опрацювання рекомендованої літератури;
- написання есе на задану тему;
- презентація ідей щодо реалізації Цілей сталого розвитку у шкільній та позашкільній освіті.

10. Програмні результати:

- здатність аналізувати сучасні глобальні та локальні екологічні виклики (включно з екологічними наслідками війни в Україні) крізь призму концепції сталого розвитку, Цілей Сталого розвитку ООН та Європейського зеленого курсу;

- здатність застосовувати інструменти освіти для сталого розвитку та принципи «зеленого кампусу» (Green Campus) для формування екологічної культури, впровадження ресурсозбереження та еко-ініціатив в академічному середовищі чи громаді;

- здатність розробляти, обґрунтовувати та презентувати проєктні ініціативи у сфері циркулярної економіки, енергоефективності або «зеленого відновлення» з чітким прив'язуванням до конкретних Цілей сталого розвитку;

- здатність діяти соціально відповідально, дотримуватися принципів свідомого споживання, мінімізувати власний екологічний слід та розуміти основи ESG-підходів (Environmental, Social, Governance) у професійній діяльності.

11. Перелік

компетентностей,

що

вдосконалюватимуться/набуватимуться:

загальні: здатність застосовувати системне мислення, абстрактний аналіз та синтез для вирішення складних міждисциплінарних проблем у сфері екології, економіки та соціуму; здатність діяти соціально відповідально та свідомо, дотримуючись принципів екологічної етики, прав людини та сталого способу життя; здатність шукати, опрацьовувати та критично аналізувати інформацію з національних і міжнародних джерел щодо екологічних викликів, кліматичної політики та «зелених» ініціатив.

фахові: здатність інтегрувати принципи сталого розвитку, екологічної безпеки та циркулярної економіки у майбутню професійну діяльність з метою мінімізації негативного впливу на довкілля; здатність застосовувати інструменти освіти для сталого розвитку та проєктного менеджменту для розробки, впровадження та оцінки екологічних, соціальних або освітніх ініціатив (зокрема, у контексті «зеленого відновлення» України).

12. Вартість – <https://tnpu.edu.ua/faculty/cpo/normativn-dokumenti.php>

13. Документ про результати навчання

Видається свідоцтво відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 р. № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» та наказом Міністерства освіти і науки України від 30.10.2020 р. № 1341 «Про затвердження Методичних рекомендацій для професійного розвитку науково-педагогічних працівників» і оприлюднюється в реєстрі виданих свідоцтв на офіційному сайті ТНПУ (tnpu.edu.ua).